

Centar za istraživanje hrvatskog iseljeništva

Marin Sopta i Tanja Trošelj Miočević

Centar za istraživanje hrvatskog iseljeništva formalno djeluje od početka 2016. godine, a osnovan je sa svrhom razvijanja suradnje i proaktivnom djelovanju na jačem povezivanju hrvatskog iseljeništva s domovinom. Ova je ideja zaživjela još ranije, kada je dr. sc. Marin Sopta zajedno sa prof. dr. sc. Ivanom Rogićem, dr. sc. Ivanom Čizmićem, prof. dr. sc. Mijom Koradom, fra Josipom Bebićem i drugim suradnicama organizirao Prvi hrvatski iseljenički kongres koji se održao u Zagrebu od 23. do 26. lipnja 2014. godine. Bio je to događaj koji je okupio „oko 130 hrvatskih stručnjaka iz područja humanističkih i društvenih znanosti“, ali ujedno i „događaj na kojem bi se potaknulo pronalaženje odgovora na goruća pitanja izvandomovinske Hrvatske“ (HMI, 2014).

U jesen 2015. godine objavljen je Zbornik radova predstavljenih na Kongresu pod nazivom *Hrvatska izvan domovine*. U Zbornik je, kao završni dokument Kongresa, uvrštena i Rezolucija u kojoj su istaknuti zaključci doneseni na Prvom hrvatskom iseljeničkom kongresu, a ujedno su i dani prijedlozi nužni za jačanje odnosa između domovine i iseljene Hrvatske te najavljeni planovi za budućnost.

Organizatori Prvog hrvatskog iseljeničkog kongresa vjerovali su da će državne institucije koje usko surađuju s iseljenicima i društveni instituti prepoznati važnost organiziranja ovakvih događaja i nastaviti organizirati slične skupove, no to se nije dogodilo. U studenome 2015. godine počelo se s pripremama za Drugi hrvatski iseljenički kongres te je osnovan Centar za istraživanje hrvatskog iseljeništva, koji je postao glavni organizator Drugog hrvatskog iseljeničkog kongresa koji je održan u Šibeniku, od 30. lipnja do 2. srpnja 2016. Na ovom su međunarodnom znanstveno-stručnom skupu, kao i na prvom, sudjelovali znanstvenici i stručnjaci iz Hrvatske i iz iseljene

Hrvatske, a pomoć u organizaciji skupa su Centru za istraživanje hrvatskog iseljeništva i Centru za kulturu i informacije Maksimir pružili i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, Hrvatska matica iseljenika, Institut za migracije i narodnosti, Hrvatsko katoličko sveučilište u Zagrebu, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Hrvatski državni arhiv, Društvo hrvatskih književnika, Hrvatska gospodarska komora, Centar hrvatskih studija sa Sveučilišta Macquarie iz Australije, Udruga Domovinska i iseljenička zajednica te Azijsko-pacifička gospodarska komora. Veliku podršku ovakvom događanju pružili su i grad Šibenik, Turistička zajednica grada Šibenika i Hrvatska gospodarska komora Šibensko-kninske županije i brojne druge lokalne institucije.

Gospodarski forum na Drugom hrvatskom iseljeničkom kongresu u Šibeniku 2016., Hrvatsko narodno kazalište

Tvrto Barun iz Isusovačke službe za izbjeglice na konferenciji Europa i migranti u 21. stoljeću u Zagrebu 2017., Stara gradska vijećnica

Godinu dana nakon održavanja kongresa u Šibeniku, tiskan je i 18. listopada 2017. godine u prostorijama Hrvatske matice iseljenika svečano predstavljen Zbornik radova s Drugog hrvatskog iseljeničkog kongresa pod nazivom *Hrvatska izvan domovine II*, koji je brojem radova i autora nastavio tradiciju prvoga Zbornika.

Dr. sc. Marina Perić Kasej, dr. sc. Natasha Levak i dr. sc. Marin Sopta na konferenciji Iseljenički turizam – globalna i nacionalna perspektiva u Zadru 2017.

Uz hrvatske iseljeničke kongrese, Centar za istraživanje hrvatskog iseljeništva osmislio je i organizirao i brojne druge aktivnosti vezane uz aktualne iseljeničke i šire društvene teme, posebice one vezane uz razvojne i integracijske procese, mogućnosti globalnog umrežavanja te promicanju suradnje i sinergije u svim područjima života i djelovanja tuzemne i inozemne Hrvatske. Tako su u suradnji s Institutom za migracije i narodnosti u Zagrebu organizirani Međunarodni znanstveno-stručni skup „Društveno-povjesni kontekst političkog djelovanja u iseljeništvu: organizacije, stranke, pokreti“ u prosincu 2016. i Međunarodna konferencija „Europa i migranti u 21. stoljeću“ u svibnju 2017. godine.

U suorganizaciji s više partnerskih ustanova i organizacija, među kojima je i ICARUS Hrvatska, u Zadru je u lipnju 2017. održana međunarodna konferencija „Iseljenički turizam – globalna i nacionalna iskustva“, koja je okupila znanstvenike i turističke stručnjake iz različitih država s ciljem razmjene iskustava iz njihovih zemalja i suradnje

u razvoju i pristupu iseljeničkom turizmu. Jedna od tema kongresa bila je kulturni turizam u okviru koje se željelo istražiti i prikazati potencijale i aktivnosti baštinskih ustanova i kulturnih sadržaja i manifestacija vezanih uz iseljeništvo.

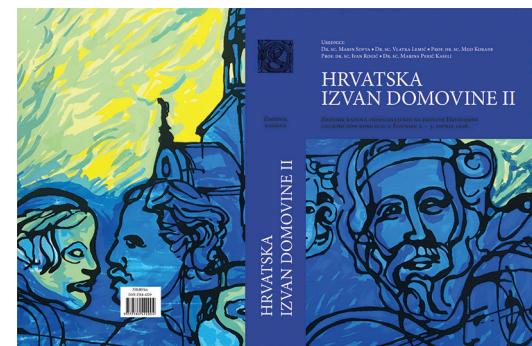
Kroz suradnju s državnim tijelima i institucijama, raznovrsnim udružugama i udruženjima te i zainteresiranim pojedincima u zemlji i inozemstvu, Centar za istraživanje hrvatskog iseljeništva stalno radi na promociji hrvatskih iseljenika u području kulture, gospodarstva i politike, kao i na očuvanju hrvatskog nacionalnog identiteta kod hrvatskih iseljenika. Trenutno su u toku intenzivne pripreme za Treći hrvatski iseljenički kongres pod nazivom „Odlazak – ostanak – povratak“, koji će se održati od 29. lipnja do 1. srpnja 2018. godine u Osijeku. Kongres je otvoren za sve zainteresirane, a na njemu će biti predstavljene i obrađene različita pitanja i teme, uključujući i:

- ◆ Hrvatski iseljenici kao potencijalni pokretač ekonomске i demografske obnove Hrvatske;

- ◆ Odnosi između hrvatskih iseljenika, povratnika u domovinu i domaćeg stanovništva u gospodarskom, kulturnom, znanstvenom i općenito u društvenim procesima razvoja hrvatskog društva;
- ◆ Novčani doprinosi i direktnе investicije hrvatskih iseljenika u domovini i osnivanje Hrvatsko iseljeničkog fonda za potrebe iseljeničkih investicija;
- ◆ Državne beneficije hrvatskim iseljenicima kao poticaj za razvoj hrvatskog gospodarstva;
- ◆ Integracijski izazovi hrvatskih iseljenika u domovinu;
- ◆ Državna strategija Republike Hrvatske spram iseljenika – analiza dosadašnje politike, iskustva – prijedlozi za unapređenje suradnje između domovinske i iseljene Hrvatske;
- ◆ Usvajanje sustava elektronskog glasovanja za iseljenike te veća zastupljenost predstavnika iseljeništva u Hrvatskom saboru;
- ◆ Mapiranje nužnih prepostavki za povratak dijela iseljenika – politika, institucije, društvo;

- ◆ Kultura (umjetnost i baština) i potencijali kulturne i kreativne industrije u povezivanju domovinske i iseljene Hrvatske;
- ◆ Digitalno okruženje i razvoj IT industrije – mogućnosti nacionalnih i globalnih integracija.

Na suradnju i sudjelovanje u aktivnostima Centra pozvani su svi znanstvenici i stručnjaci koji se bave iseljeničkim temama, kao i državne institucije, javne ustanove, udruge i zainteresirani pojedinci koji mogu i žele pridonijeti osnaživanju veza Republike Hrvatske i njezinih iseljenih građana. ■

■ Za više informacija kontaktirajte Tanju Trošelj, tajnicu Centra za istraživanje hrvatskog iseljeništva:

tanja.troselj@gmail.com.

Više o Trećem hrvatskom iseljeničkom kongresu saznajte na:

www.cro-diasporacongress.com